

ЗНАЧЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Геополітичне економічне визнання України у сучасній системі світогосподарських координат, на сьогоднішній день – одне з головних питань та проблем національного соціально-економічного розвитку. Це складна, багатшарова, структурна модель взаємопов'язаних явищ, яка містить політичний, історичний, соціокультурний, психоментальний та цивілізаційний фактори прояву та впливу.

Прийнято вважати, що чим далі економічні системи поширюються від національних меж, тим активніше відбувається об'єднання в більш потужну і масштабну економічну систему. При цьому відкритість і прозорість економіки є передумовою формування міжнародного торгово-економічного середовища. Особливістю відкритої економіки є цілісність національної економіки, її функціонування як злагодженого економічного механізму, інтегрованого завдяки наявності міжнародних зв'язків у світовий ринок і світове господарство.

Дослідженням даних проблем присвячені праці вітчизняних вчених-економістів таких як: М. Маліка, В. Вергуна, Ю. Козака, В. Новицького, Т. Циганкової, Л. Михайлової [6] та зарубіжних вчених Б. Баласса, М. Портера, Т. Парсонса [4], та інших.

Інтеграція України в європейський політичний, економічний, правовий простір проголошено як один із основних напрямів державної політики, про що відзначається у Законі України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р. [1] та схваленої Кабінетом Міністрів України березня 2013 року Концепції реалізації державної політики у сфері інформування та налагодження комунікації з громадкістю із актуальних питань європейської інтеграції України на період до 2017 р. [2].

В кінці ХХ – початку ХХІ ст. держави виявились змушеними все більше рахуватися з міжнародними урядовими і неурядовими організаціями і інститутами [3]. Що спонукало дослідження різносторонності питання інтеграційних процесів як в межах країни так і цілого світу.

Такі вчені як Т. Парсонс, Д. Мітрени, Б. Маліновські дотримувалися функціональної концепції дослідження інтеграційних процесів, застосовували системний підхід та стверджували, що процес інтеграції забезпечується комбінацією таких чотирьох підсистем: економічної (яка виконує функцію адаптації), політичної (визначає цілі та шляхи їх досягнення), нормативної та цілісної. На думку, Т. Парсонса для процесу інтеграції потрібні спеціальні механізми – універсальна правова система, розширення прав і привілеїв учасників цього процесу, а також підвищення ролі так званих символічних посередників (грошей, мови, емоцій тощо) [4, с. 65].

Основними передумовами формування інтеграційних процесів є:

1. Відповідний рівень економічного розвитку і ступеня ринкової зрілості країн, що інтегруються.
2. Географічна наближеність країн, що інтегруються, наявність у більшості випадків спільного кордону та історично сформованих економічних зв'язків.
3. Спільність проблем, що існують перед країнами у галузі економічного розвитку, фінансування, регулювання економіки, політичного співробітництва тощо.
4. Демонстраційний ефект. У країнах, що належать до інтеграційних утворень, як правило, відбуваються позитивні зміни: прискорення темпів розвитку, зниження рівня інфляції та безробіття, що обумовлюють позитивний психологічний вплив на інші країни.
5. «Ефект доміно», тобто після того, як більшість країн того чи іншого регіону стали членами інтеграційного об'єднання, інші країни, які залишилися за його межами, відчують деякі труднощі, що стосуються переорієнтування економічних зв'язків країн, що належать до цього угруповання [5, с. 78].

На думку Л. Михайлової та ін. [6], підґрунтям інтеграції є глобалізація, включення національних господарств економічно розвинених країн світу в єдиний економічний простір, а також розповсюдження нових форм інтернаціоналізації виробництва. Зміцнення господарських зв'язків і поглиблення співробітництва між країнами призводить до посилення їх економічної залежності, яке супроводжується й соціальними тенденціями, у першу чергу, міграцією населення.

Отже, Можливості, які сформовані і представлені сьогодні для соціально-економічного розвитку нашої країни можна назвати оптимальними, за умови досягнення поставлених цілей. Якщо говорити про

перспективи та аналізувати механізм інтеграційних процесів в системі забезпечення стабілізації економіки країни в цілому, то чітко можна ідентифікувати інтеграцію через пряму залежність від неї, як від процесу з впливом, соціально важливих глобальних перетворень і наслідків.

Список літератури:

1. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 р. № 2411-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>.
2. Концепція реалізації державної політики у сфері інформування та налагодження комунікації з громадськістю з актуальних питань європейської інтеграції України на період до 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/168-2013-%D1%80>.
3. Дробот Г.А. Меняющаяся роль государства в мировой экономике XX века // Вест. Моск. ун-та. – 2002. – №3. – С.25–40.
4. Картунов О.В. Вступ до етнополітології: наук.-навчальний посібник / О.В. Картунов. – К.; [б.в], 1999. – 300 с.
5. Футало Ю.Р. Дефініція інтеграції як чинник розвитку національної економіки / Ю.Р. Футало // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2016. – №1 (5). – С. 76–80.
6. Євроекономічна інтеграція України : навчальний посібник / Л.І. Михайлова, Н.В. Волченко, Т.О. Зінчук, С.М. Кваша. – К. : Центр навчальної літератури. – 2013. – 136 с.